

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Landelijke Jaarcijfers 2015:
Prevalentieonderzoek ziekenhuizen
Basis ziekenhuizen
Thema beoordeling antibioticagebruik
PREZIES – versie: augustus 2016
Documentversie: 1.0

Inhoudsopgave

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie Thema beoordeling antibioticagebruik 2015. Basis ziekenhuizen.....	3
Tabel AB1a. Aantal deelnemende ziekenhuizen en patiënten aan het thema	3
Tabel AB1b. Gebruik antibiotica.....	3
Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)	4
Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica	5
Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica	5
Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum	5
Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)	6
Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)	7
Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)	8

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie
Thema beoordeling antibioticagebruik 2015.
Basis ziekenhuizen.

Tabel AB1a. Aantal deelnemende ziekenhuizen en patiënten aan het thema

	Basis ziekenhuizen
	N
Aantal ziekenhuizen	14
Aantal patiënten	2038

Tabel AB1b. Gebruik antibiotica

	Basis ziekenhuizen	
	N¹	%²
Ja	710	34,8
Nee	1328	65,2

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)

Niveau besluitvorming	Basis ziekenhuizen	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	1839	90,2
1.1 Geen AB* in gebruik en geen infectie	1297	63,6
1.2 Geen AB in gebruik, wel een infectie, geen AB nodig	19	0,9
1.3 AB in gebruik, wel een infectie, wel AB nodig en juiste keuze	423	20,8
1.4 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD* nodig en juiste keuze	100	4,9
Onjuiste beslissing	21	1,0
2.1 Geen AB in gebruik, wel infectie en wel AB nodig	2	0,1
2.2 AB in gebruik, wel infectie en geen AB nodig	0	0,0
2.3 AB in gebruik, geen infectie, geen profylaxe of SOD/SDD nodig	19	0,9
Onjuiste keuze	39	1,9
3.1 AB in gebruik, wel infectie, wel AB nodig en onjuiste keus	36	1,8
3.2 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD nodig en onjuiste keus	3	0,1
Te weinig informatie	139	6,8
4.1 Geen AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	9	0,4
4.2 Geen AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	1	0,0
4.3 AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	19	0,9
4.4 AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	106	5,2
4.5 AB in gebruik, geen infectie, te weinig informatie of profylaxe of SOD/SDD nodig is	4	0,2

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* AB, antibioticum; SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica

Wel antibiotica	Basis ziekenhuizen					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Juiste beslissing	523	73,7	130	72,2	11	100,0
Onjuiste beslissing	19	2,7	3	1,7	0	0,0
Onjuiste keuze	39	5,5	10	5,6	0	0,0
Te weinig informatie	129	18,2	37	20,6	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica**

Geen antibiotica	Basis ziekenhuizen	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	1316	99,1
Onjuiste beslissing	2	0,2
Onjuiste keuze	0	0,0
Te weinig informatie	10	0,8

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum**

Toediening antibioticum	Basis ziekenhuizen					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Intramusculair	1	0,1	0	0,0	0	0,0
Intraveneus	410	57,7	107	59,4	9	81,8
Oraal	299	42,1	73	40,6	2	18,2

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)

ATCgroep	Basis ziekenhuizen	
	N ¹	% ²
Amfenicolen	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	8	0,9
Betalactamase-gevoelige penicillines	10	1,1
Betalactamase-resistente penicillines	42	4,7
Carbapenem-antibiotica	4	0,4
Cefalosporines van de eerste generatie	58	6,4
Cefalosporines van de tweede generatie	84	9,3
Cefalosporines van de derde generatie	67	7,4
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	238	26,4
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	19	2,1
Fluorochinolonen	126	14,0
Glycopeptiden	8	0,9
Imidazoolderivaten	46	5,1
Kortwerkende sulfonamiden	0	0,0
Lincosamiden	26	2,9
Macroliden	28	3,1
Middellangwerkende sulfonamiden	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0,0
Overige antibacteriële middelen	11	1,2
Overige chinolonen	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	68	7,5
Polymyxines	0	0,0
Rifampicines	3	0,3
SOD/SDD*	8	0,9
Steroïde antibacteriële middelen	0	0,0
Streptograminen	16	1,8
Tetracyclines	27	3,0
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	5	0,6
Totaal	902	100,0

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)

Specialisme	Basis ziekenhuizen								
	N ¹	Juiste beslissing ²	% ³	Onjuiste beslissing ²	% ³	Onjuiste keuze ²	% ³	Te weinig informatie ²	% ³
Anesthesiologie	13	13	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Cardiologie	49	34	69,4	0	0,0	4	8,2	11	22,4
Cardio-thoracale chirurgie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Dermatologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	116	87	75,0	5	4,3	3	2,6	21	18,1
Hematologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Interne Geneeskunde	130	96	73,8	2	1,5	5	3,8	27	20,8
Keel-neus-oor	11	7	63,6	0	0,0	1	9,1	3	27,3
Kindergeneeskunde	19	15	78,9	1	5,3	0	0,0	3	15,8
Longziekten en tuberculose	179	118	65,9	6	3,4	17	9,5	38	21,2
Neurochirurgie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Neurologie	26	18	69,2	3	11,5	0	0,0	5	19,2
Obstetrie en gynaecologie	15	13	86,7	0	0,0	2	13,3	0	0,0
Oncologie	18	15	83,3	0	0,0	2	11,1	1	5,6
Oogheelkunde	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Orthopedie	59	52	88,1	0	0,0	1	1,7	6	10,2
Plastische chirurgie	1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0
Traumatologie	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Urologie	37	25	67,6	2	5,4	3	8,1	7	18,9
Geriatric	11	7	63,6	0	0,0	0	0,0	4	36,4
MDL*	16	14	87,5	0	0,0	1	6,3	1	6,3
Reumatologie	2	2	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Neonatologie	2	2	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Onbekend	5	4	80,0	0	0,0	0	0,0	1	20,0
Mix	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

¹ Totaal aantal patiënten

² Aantal patiënten per categorie

³ Percentage patiënten per categorie

* MDL, Maag-darm-lever

Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)

ATCgroep	Basis ziekenhuizen		
	N ¹	Onjuiste keuze ²	% ³
Amfenicolen	0	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	5	0	0,0
Betalactamase-gevoelige penicillines	9	0	0,0
Betalactamase-resistente penicillines	38	2	5,3
Carbapenem-antibiotica	2	0	0,0
Cefalosporines van de eerste generatie	57	1	1,8
Cefalosporines van de tweede generatie	73	6	8,2
Cefalosporines van de derde generatie	55	9	16,4
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	222	8	3,6
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	14	0	0,0
Fluorochinolonen	71	7	9,9
Glycopeptiden	5	0	0,0
Imidazoolderivaten	11	0	0,0
Kortwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Lincosamiden	17	1	5,9
Macroliden	23	2	8,7
Middellangwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0	0,0
Overige antibacteriële middelen	10	0	0,0
Overige chinolonen	0	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	56	1	1,8
Polymyxines	0	0	0,0
Rifampicines	1	0	0,0
SOD/SDD*	4	0	0,0
Steroïde antibacteriële middelen	0	0	0,0
Streptograminen	9	1	11,1
Tetracyclines	24	1	4,2
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	4	0	0,0
Totaal	710	39	5,5

¹ Totaal aantal patiënten

² Aantal patiënten per categorie

³ Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination